

◆ ST. OLAV ◆

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opplagelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen mandag aften, manuskript innen fredag aften.
„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og Ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat: 25237. Redaksjonssekretæren privat: 10695. — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdager fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dager fra 10—4. Utbetalinger kun mandag kl. 3—4.

INNHold: Ved korset til lyset. — Våre lesere og vi. — N. K. K. F.s tilsluttede ledd. — Bokanmeldelser. — Advarsel. — Liturgisk utstilling. — N. K. K. F.s Studiekretser. — Herhjemme — og derute. — Innsamlingen til fond for „St. Olav.“

Ved korset til lyset.

Som bekjent har det i den senere tid vært igangsatt en aksjon i vårt land for å opheve eller å svekke den bestemmelse i straffeloven hvis hensikt er å verne om menneskeliv på dets mest vergeløse stadium. Denne aksjon har imidlertid møtt sterk motstand hos mange av våre protestantiske medkristne.

Det store kirkemøte som i forrige uke var forsamlet i Oslo har da også i en resolusjon tatt bestemt avstand fra det radikale forslag til endring av loven. Dette standpunkt blev begrunnet i en rekke klare og tydelige premisser, hvori det bl. a. heter:

«Vi opprøres over et slikt menneskenedverdiggende forslag og protesterer imot det: fordi fosterdrap strider mot kristen moral og menneskelig ansvarlighet. Det er et menneskeliv med alle dets muligheter som blir drept.»

Men vi kan ikke legge skjul på at det etter en så tydelig erklæring virker forbausende, for ikke å si forstemmende, at det samme kirkemøte aksepterer en revisjon av loven, som innebærer at det under visse omstendigheter allikevel kan være lovlig å drepe et menneskeliv med alle livets muligheter.

Man har formodentlig regnet med at den aksjon som pågår for å få loven ophevet er så sterk at den bare kan beseires ved et annet, positivt lovforslag, som imøtekommer de krav som medlidenhet og menneskelig medfølelse kan ha vanskeligst for å motstå.

Det er sant at man ofte kan stå overfor tragiske situasjoner og skjebner, hvor man i fortvilelse søker etter et middel som kan skåne et menneske fra lidelser og elendighet. Men kan hensikten, den være aldri så edel, hellige et middel som strider mot

kristen moral — i dette tilfelle å ta et liv med alle livets muligheter?

Å drepe en uskyldig kan aldri være tillatt og ingen menneskelig lov kan gjøre dette tillatelig. Selv i det ekstreme tilfelle, hvor morens liv er i fare, har man ikke lov til å drepe det spirende liv for å redde moren. *Vi mennesker kan ikke bedømme hvilket liv er det verdifulleste, det som står i sin fulle blomst eller det som kun er i sin vorden.*

Dette den katolske Kirkes standpunkt, som er båret av urokkelig troskap mot Guds ord, er fra enkelte hold blitt betegnet som «livsfjernt»! Ja, hvis man mener at livet alene består i vår jordiske tilværelse, da er det naturlig at man finner Kirkens holdning uforståelig og urimelig. Men hvis man tror på sjelens udødelighet og ser på livet hinsides døden som det egentlige liv, da er det ikke livsfjernt men i høieste grad realistisk alltid å innstille sin jordiske tilværelse med dette mål for øie. Fra det kristne synspunkt må alle problemer og alle situasjoner betraktes i deres relasjon til det evige liv. Spørsmålet må alltid være: kan dette hindre eller kan det hjelpe oss mennesker i å nå frem til vår endelige bestemmelse.

Dersom man går ut fra disse premisser — som er kristendommens evige og uforanderlige standpunkt — kan man da tenke sig at en mor som setter livet til under utøvelsen av sin høieste og helligste oppgave, skulde kunne lide noget uerstattelig tap eller noget avgjørende nederlag ved denne store innsats? Må vi ikke tverimot forstå at hun ved sin troskap inntil døden vinner *livet*, nettop ved å tape dets jordiske form? — Men når vi så tenker på

hennes etterlatte, blir vi da ikke grepet av uro, engstelse og tvil? Jo, sikkert nok betyr det et fryktelig slag for oss mennesker. Men er det ikke nettopp i slike prøvelser at tilliten til Guds forsyn hos de kristne får leilighet til å vokse og kan føres frem til seier over alle andre følelser?

Forklaringen på at selv kristne i livets store kriser kan bringes til å vakle er uten tvil, at medfølelsen med de lidende er så stor at vi av hele vårt hjerte ønsker å komme dem til hjelp. Og her ligger også forklaringen på at endog overbeviste kristne gjør vold mot sitt instinkt og aksepterer abortus provocatus under visse særlig tragiske forhold. Men selv de lidende må dog *ikke hjelpes for enhver pris* — med tilsidesettelse av andre, høiere hensyn. Under ingen omstendighet må vi la oss forlede til å medvirke eller samtykke i bevisst tilintetgjørelse av det spirende menneskeliv med alle livets muligheter. Dette standpunkt kan medføre lidelser og trengsler, det lar sig ikke nekte. Men kristendommen har ikke påtatt sig å fjerne all menneskelig lidelse, og i Vår Frelseres fotspor lærer vi å bære våre lidelser slik at lidelsen blir berikende og dens gru mildnes.

Dermed være ikke sagt at det er lett for oss å til egne oss denne lære. Vi må kjempe oss frem, ta kampen opp mot oss selv, for å nå frem til å se alle livets tildragelser i lyset av vår kristne tro og vårt levende håp. I disse dager minnes vi med takk til Gud den store skare av helgener som er gått forut for oss gjennom livets strid og dødens gru og som er nådd

frem til Gud. La oss se på deres liv og ta lærdom derav. De var mennesker som vi — med menneskelige svakheter og tilbøieligheter. Men med Guds hjelp har de kjempet den gode strid, fullendt løpet og bevart sin troskap inntil døden. *En tanke behersket dem og ledet dem på deres vei gjennom livet: at intet i verden måtte få skille dem fra Kristus — deres Herre og Frelser.*

Hvad har ikke helgenene ofret for Kristi skyld? Hvad har ikke martyrene, Kristi blodvidner, gjennomgått av pinsler og lidelser, fordi de ikke vilde fornekte sin tro og svikte sin Herre?

Sett fra et helt jordisk synspunkt var deres liv her på jorden lite misunnelsesverdig. Som det heter i lektien*) i en messe for de hellige martyrer: «Deres utgang av denne verden syntes en trengsel og deres avskjed med oss en tilintetgjørelse, men de er i fred.»

De trodde med apostelen Paulus «at denne tids lidelser ikke er å sammenligne med den tilkommende herlighet som skal åpenbares på oss.» På denne tro har de bygget sitt liv og på det grunnlag har de vunnet livets krone.

Måtte nutidens kristne, også i vårt land, få mer av denne ånd, få del i martyrenes styrke. Måtte det gamle kristne ord: *Per crucem ad lucem* — ved korset til lyset — stråle ut fra de kristnes liv gjennom trengsler og motgang og vidne om det udødelige håp som bærer oss frem på vår vandring mot det evige liv hos Gud.

Våre lesere — og vi.

Førstkommende søndag tilfaller som man vil vite kirkekollekten «St. Olav» — og når vi nu atter henvender oss til våre trosfeller med bønn om støtte kan der samtidig være grunn til å redegjøre for de prinsipper hvorefter bladet redigeres, så meget mer som vi jo nettopp — på mgr. Snoeys initiativ — har møtt all den velvilje, som de mange små og store bidrag til vårt fond representerer. Derfor anser vi det for å være vår moralske plikt å gi våre mange venner — ti i hver bidragsyder ser vi en venn — et innblikk i den plan, som danner grunnvolden for vårt arbeid i bladets tjeneste.

Det ligger nemlig i sakens natur at vi må arbeide efter en bestemt plan ifølge den forpliktelse, som det medfører å være det eneste katolske blad herhjemme — men det kan ikke nektes at denne forpliktelses konsekvenser ofte hviler tungt på oss, fordi der intetsomhelst forhold er mellom det spalterum vi har til vår disposisjon og alt det stoff som bladet burde inneholde, om vi skulde kun-

ne tilfredsstille alle våre lesere. Selvfølgelig vilde det være ønskelig om vi kunde ta litt mer hensyn til det rent underholdende — bringe noen flere fortellinger eller lign. — men vi må be våre trosfeller forsøke å forstå forholdene som de virkelig ligger an.

Like fra sin begynnelse er «St. Olav» jo blitt betegnet som et «tidsskrift til den religiøse opplysnings fremme» — hvilket vil si, at det i første rekke har sin eksistensberettigelse i å bringe konkrete opplysninger om vår hellige Kirkes synspunkter, trosbekjennelse og direktiver. Vi katolikker, som lever i et land, hvor vi ikke alene i det borgerlige samfund, men også i våre hjem og i vår nærmeste og kjæreste familie- og vennekrets er i absolutt mindretall — vi vet, at det vi mest har å kjempe imot er intet annet enn *fordommer*, og at disse utelukkende skyldes *uvidenhet* om Kirkens virkelige lære og

*) Visd. 3, 2—3.

livsanskuelse — altså om hvad den virkelig er, *sannheten* om den. Nevner man ordet katolisisme er det jo oftest som alt automatisk blir galt hvad man så enn sier og gjør under dette merke — mens det særdeles godt kan hende, at vi vil få rett og medhold om vi sier og gjør presis det samme *uten* å sette vår tros navn som en etikette på det. Disse erfaringer er onde og smertelike — men samtidig innebærer de et lysende håp for fremtiden: kan vi bare få opplyst våre medmennesker om hvad vår tro og dens livsanskuelse virkelig er, vil de alle måtte innse dens objektive sannhet.

Til å spre denne opplysning har vi vår katolske presse.

Ti den kommer ut til dem som ikke kommer til oss — som ikke setter sin fot over våre kirkebygningers terskel — og forteller dem om vår *tro* på Skaperen og vårt *syn* på det skapte. Den forteller om det, som skjer ute i den katolske verden og om hvorledes katolikker vurderer det som skjer — og den forteller om hvorledes vi anskuer det som skjer også i den ikke-katolske verden. Ut fra dette synspunkt er det — for å ta et eksempel — at vi skriver våre bokanmeldelser som en katolsk vurdering av bokenes realitetsbehandling og som en positiv kritikk av deres illusjonsdyrkelse og illusjonsforherligelse. Realitetenes religion som ene den katolske Kirke representerer — stiftet som den er av Ham som kalte sig *sannheten* — skal vurdere gjennom sine representanter også litteraturen ut fra helt andre synspunkter enn dem som hører «denne verden til» — og det er ikke minst en misjon i den katolske presse å anlegge denne målestokk.

Men det sier sig selv, at med en opplysende virksomhet som første programpost må redaksjonen ofte appellere til sine katolske leseres offervilje også på det *åndelige* område. Ti selv om vi forsøker — i det forhold som de forskjellige steder selv muliggjør ved å innsende sine referater o. l. — å være budbringere stasjonene imellem, så er det uundgåelig, at våre lesere, for opplysningens skyld, må gi avkall på den underholdning, som de kunde ønske å finne i «St. Olav».

Får vi engang mer plass å disponere over skal også *den* side av bladets redaksjon bli tilgodesett, likesom vi håper å kunne ta den oppgave op som ligger i den vurderende filmkritikk i våre dager, hvor filmen spiller så stor en rolle i de fleste menneskers livsinnstilling, som farves sterkt og til tider skjebnesvangert av impulsene fra det hvite lerret. Men som forholdene nu ligger an må det være skjønne fremtidshåp.

Nu må vi samle oss om å bringe katolske etterretninger ute fra den store verden og kommentere dem — og om å orientere i alle nye og gamle men aktuelle fenomener på det materielle, intellektuelle og spirituelle område. Men dertil trenges der *penger* — og vi er inne i en meget vanskelig periode som er oss så meget desto klarere, som vårt helt forretningsmessige bokholderi nu tillater oss til enhver tid å ha oversikt over situasjonen. Men vi holdes oppe av den faste tro, at Gud vil trygge

huset som så mange kjærlige hender bærer byggestener til. Byggestener av *materiell* art: ved å ofre sine penger — byggestener av *intellektuell* art: ved å ofre sine egne ønsker for det heles vel og stille interessant stoff til rådighet for redaksjonen — byggestener av *spirituell* art: ved å be og virke for «St. Olav»s fremgang — dag efter dag, uke efter uke.

Kollektene på søndag tilfaller «St. Olav» — men, kjære leser: er du klar over at de også tilfaller *dig selv* nettop som «St. Olav»s leser?

Og er du klar over at de også tilfaller *Overhyrden*, for hvem «St. Olav» er en tung byrde, og som din skjerv derfor betyr en lettelse for?

Er du klar over at de også tilfaller alle de mange *trofeller* land og strand rundt som ikke selv har råd til å betale sitt abonnement, men for hvem kanskje «St. Olav» er det eneste synlige bånd som knytter dem til Kirken — langt borte som de bor fra gudstjenester og Sakramenter?

Hvis du er klar over dette, vil du forstå hvorfor vi så inntrengende anbefaler kollekten på det beste!

N. K. K. F.s tilsluttede ledd.

ARENDALE. St. Birgittaforening. St. Birgittaforeningen i Arendal har fortsatt sin virksomhet efter sine statutter i disse forløpne 3 år som tidligere med ukentlige symøter hvortil medlemmene som oftest møter tallrikt frem. Vårt arbeide består vesentlig i å reparere paramentene til kirken, samt opparbeidelse av gjenstander til utlodning. Mangelen på foreningslokale gjør sig meget sterkt gjeldende og hemmer en mere utstrakt virksomhet, som basarer, tilstelninger o. s. v.

Ilfjor foretok vi en vellykket innsamling til oppussing av vårt kapell, og den innbragte så meget at vi fikk kapellet meget pent og smakfullt malt. Foreningens styre er for tiden: Frk. Sigrid Boe, formann, fru Storo, sekretær samt fru Ulstrup kasserer.

Sigrid Boe.

BERGEN. St. Elisabethforening. St. Elisabethforeningens virksomhet har vært den samme som tidligere: å arbeide for menighet, kirke og skole, og bl. a. har foreningen høsten 1933 medvirket ved en basar til inntekt for menighetens skole.

Søster Mechtildis.

FREDRIKSTAD. St. Birgittaforening. Fra 1931 til 1934 har det vært holdt 10 styremøter, 51 ordinære symøter og 3 generalforsamlinger. Medlemsantallet er omtrent som fra starten, ca. 28, herav 3 enkeltmedlemmer.

Vi holder våre symøter hver tirsdag fra kl. 7 til 9½ aften. Man strikker og syr til våre katolske barn, og noen damer arbeider for kirken. En violett messehagel med tilbehør blev arbeidet på hospitalet av paramentavdelingen. Håndarbeidene utstilles i foreningslokalet siste søndag i advent. Bøsseinnsamling blandt damene innbringer ca. 4 a 5 kroner hver gang.

Fester og foredrag:

Søndag 15/2 1931 hadde vi en meget vellykket fest arrangert av fru Anna Backer. Fullt hus, utmerket program. Festen

innbragte nær kr. 70.00. Derav blev kr. 35.00 stilt til kirkens disposisjon.

På vårt første styremøte 1931 foreslo viseformannen fru Anna Backer utnevnt til æresmedlem av foreningen som en påskjønnelse for hennes store og uegennyttige arbeide. Forslaget fikk stor tilslutning og formannen blev anmodet om å tilskrive fru Backer om utnevnelsen. — På et av møtene holdt daværende sogneprest, pastor Rottier, et interessant foredrag om bibelen, med vakre lysbilleder.

Den 26. august 1931 feiret vi vår pastors navnedag med en liten menighetsfest. — 19. oktober 1932 menighetsfest med musikalsk underholdning; fru Backer holdt foredrag om den hl. Birgitta. — 1933 blev møtene innledet med en liten fest. Mgr. Irgens viste foreningen den ære å overvære festen. En lampe blev utloddet og innbragte kr. 20.00. — 29/4 1933 en vellykket aftenunderholdning med musikk, oplesning og Bjørnsons—Griegs «Foran Sydens kloster» blev opført. Forestillingen innbragte kr. 155.00. — Fru Backers utrettelige energi og hjelpsomhet var storartet.

Felleskommunion har vi hver første søndag i måneden. 5/2 1933 for Fredskonferansen etter opfordring fra N. K. K. F., likeså 8/10, St. Birgittadagen.

Man har fulgt de opfordringer N. K. K. F. har rettet til foreningen. Årskontingenten er innsendt hvert år i god tid.

Barnas tannpleie gikk ut av vårt program fordi Fredrikstad kommune sløffet tannpleien for folkeskolebarna av sparehensyn.

Biblioteket blev inispisert av fru konsul Berrum. Der finnes 350 bøker som utlånes til menighetens medlemmer. En bøsse har vi til innsamling for **Utdanningsfondet** for katolsk ungdom. Foreningen sendte i år til dette fond kr. 50.00.

Gaver: Kr. 150.00 blev gitt til sognepresten til hjelp for reparasjon av kirken og for lyset i lokalet. Kr. 140.00 til utdeling blandt våre arbeidsledige til jul. Det første møte i 1934 holdtes Fastelavnstirsdag under ledelse av viceformannen. Vår nye rådgiver, pastor Laudy, var tilstede, og viceformannen ønsket vår nye prest og rådgiver velkommen. Hver første tirsdag i måneden har vår nye prest holdt andakt før våre møter. På siste generalforsamling febr. 1934 henstillet pastor Laudy det samlede styre å bli stående, hvilket blev innvilget for året 1934. Styret består av: Pastor Laudy, mere Augustine, fru Marguerite Andersen, formann, fru Ulla Vedel Berrum, viceformann, fru Renée Bugge, sekretær, fru Olsen, styremedlem, frk. Adele Svendsen, kasserer, fru Benedetto og fru Thorsen varamenn.

Regnskapet: Inntekter kr. 1906.53, utgifter kr. 1310.90. Balanse kr. 595.63.

Marguerite Andersen, p. t. formann.

HALDEN. St. Birgittaforening. Birgittaforeningen har hatt møte hver onsdag foruten i sommerferien. Hver siste onsdag i måneden har sognepresten holdt et foredrag, bl. a. om det Hellige Land, om Naturskjønnhet og kunstsans, om Liturgi o.s.v. Hver første søndag i måneden er det felleskommunion for foreningens medlemmer og de fleste har da tatt del i den. I januar måned avholdtes generalforsamling og nytt styre blev valgt. Som formann blev da valgt fru Berg, som kasserer frk. Aronsen og som sekretær frk. Jacobsen. Foreningen har som sedvanlig sydd mange nyttige ting til menighetens skolebarn. På Birgittadagen hadde vi en liten hyggelig fest og nylig var

foreningen på utflykt til Ed (Sverige). Foreningen er abonnent på Medlemsbladet for Skandinaviske Kvinners Katolske Forbund, så at alle medlemmer har anledning til å lese det, og det er ikke mulig for oss å støtte bladet mere på grunn av så meget annet. Foreningen abonnerer også på «St. Olav» som også sirkulerer blandt de av menigheten som selv ikke har anledning til å holde bladet.

Kristine Jacobsen, sekretær.

HAMAR. St. Sunnivalaget. St. Sunnivalaget kan rapportere at arbeidet går ganske bra. Det har sine regelmessige møter hver torsdag — med et gjennomsnittlig fremmøte av 7. Medlemsantallet er nu 10. Men den økonomiske stilling er dessverre nu som før dårlig. Vi kan takke vår forrige formann, fru lektor Iversen, for at det har balansert. Hun har alltid ydet foreningen økonomisk støtte, når det har vært vanskeligheter. Vi har jo som regel en liten utlodning på hvert møte, men det er ikke alltid det strekker til. Til utdanningsfondet er der ved innsamling blandt lagets damer blitt sendt kr. 10.00. Ellers har foreningen gitt kr. 30.00 til ny skriftestol i St. Torfinns kapell. Foreningen har fulgt de anmodninger som er kommet fra Forbundet angående messer og felleskommunion. Foruten disse har St. Sunnivalaget fått lest messer for de avdøde i St. Torfinns menighet. Sogneprest dr. Arne Sund gledet oss alltid med sin nærværelse på våre møter den tid han var her. Han holdt flere interessante foredrag for oss og underholdt forøvrig med høytlesning. Vår nuværende sogneprest pater Alby gjør oss også den glede å delta i våre møter og underholder med høytlesning. Den 12. juli hadde St. Sunnivalaget sitt årsmøte med festlig tilstelning. Til styre valgtes: Formann fru Janna Knutstad, Parkgt. 14, Hamar, sekretær og kasserer frk. Scarre, Torvg. 103, Hamar.

J. Knutstad, formann.

OSLO. Mariakongregasjonen. 1932. Mariakongregasjonen blev i 1932 overtatt av pastor Breukel som midlertidig preses ved pater Béchaux's utenlandsreise. Kongregasjonen avholder hver måned et kirkemøte (første onsdag i måneden) med felleskommunion den påfølgende søndag og et foreningsmøte (hver tredje søndag). Der er også blitt avholdt enkelte symøter hvor der er blitt arbeidet dels for kirken og dels for feriekolonien. I kirken har preses holdt lærerike foredrag og i foreningslokalet har fhv. og nuværende preses holdt foredrag, ofte med lysbilleder, likeledes har enkelte medlemmer holdt foredrag eller underholdt med sang, musikk og oplesning. Da kongregasjonens gamle fane var helt utslitt har man samlet penger til en ny ved aftenunderholdning og utlodning. Kongregasjonen har hver sommer en landtur. I 1932 hadde vi ingen lukket retrett, men mange deltok i den eukaristiske kongress i Kjøbenhavn. I anledning bispevielsen sendte kongregasjonen lykkønskningstelegram til hans høiærv. biskop Mangers, og mottok svarbrev med hjertelige hilsener og den biskopelige velsignelse. Etter ferien ønsket vi mgr. Irgens velkommen tilbake til kongregasjonen. I desember måned avholdtes en tre dages retrett forut for patronatsfesten. Hans høiærv. biskop Mangers ledet retretten som hver aften var besøkt av 70—80 medlemmer. Der blev forut for festen optatt 6 nye medlemmer. I årets løp er blitt lest messer omtrent hver måned for levende og avdøde medlemmer av kongregasjonen samt for medlemmers avdøde foreldre. Medlemmers antall pr. 1ste januar 1933: 83.

1933. Mgr. Irgens har ledet kongregasjonen i 1933. Vi holdt de vanlige møter inntil sommerferien. Etter den hadde vi på grunn av ombygningen ingen foreningsmøter og var derfor forhindret fra å avholde nogen underholdningsaften som tenkt til inntekt for Utdannelsesfondet. Til gjengjeld oversender Mariakongregasjonen kr. 25.00 pluss innkommet på bøsse kr. 13.17 — ialt kr. 38.17. Møtene i kirken har vært godt besøkt. Ingen lukket retrett, men som vanlig 3 dages retrett forut for patronatsfesten. Preses ledet retretten. Kapellet var hver aften fullt, og om morgenen også godt besøkt. I festen deltok 82. Kongregasjonen har ved spesielle anledninger sendt blomster og har til de ved ekteskap uttrådte medlemmer gitt en liten gave, likeledes til det medlem som i oktober måned inntrådte i kloster. Styret besluttet fremdeles å betale annonsene i «St. Olav», og har vi med Elisabeth-kongregasjonen delt utgiftene ved vedlikehold av prestenes gravsted. Man har latt lese messer omtrent hver måned. 5 medlemmer er uttrådt av kongregasjonen. Ved død 1. Ved inntredelse i kloster 1. Ved ekteskap 2. Ved utenlandsreise 1. Kongregasjonen teller pr. 1. januar 1934 78 medlemmer og 5 kandidater. Til andsmøtet sender kongregasjonen frøkne Thorlaug Borch, Marie Rasmussen, Ellen Torgersen og Gjertrud Falkanger.

Det nye styre fra 16/9 1934 består av: Frk. Ellen Torgersen prefekt, frk. Marie Rasmussen sekretær, frk. Inger Carelius kasserer, frk. Ingeborg Endresen, frk. Astri Seglem, frk. Randi Straith. Marie Solum, sekretær.

St. Elisabethkongregasjonen. St. Elisabethkongregasjonens medlemsmøter har i de 3 år siden N. K. K. F.'s siste landsmøte vært holdt regelmessig og har vært temmelig godt besøkt. En undtagelse danner tiden januar—septbr. 1932, da de selvskapelige møter var innstillet. De kirkelige møter blev dog holdt. Spesielt må fremheves vårt møte 1. mai i år til inntekt for prestenes gravsted. Dette formål hadde omtrent fylt foreningslokalet og vi kunde avsette kr. 150.00 til gravstedets vedlikehold. Symøtene til fordel for fattige er dessverre mindre godt besøkt, men vi håper på bedre tilslutning. Hvert år før Jesu Hjerte-festen holdes retrett hvortil der er adgang for alle gifte katolske damer i Oslo og omegn. Retrettene har hvert år vært meget godt besøkt, dog kunde tilslutningen av gifte damer, som ikke er medlemmer av kongregasjonen, vært bedre. Den årlige patronatsfest 19. novbr. og «Farsfesten» i februar er avholdt med god tilslutning. Syke og fattige er blitt besøkt både av styret og av kongregasjonens medlemmer. Til hans høiærv. biskopen blev oversendt kr. 100.00 til hjelp til utstyr i vårt foreningslokale. Likeledes har vi ydet kr. 50.00 til St. Vincensforeningen. N. K. K. F.'s utdannelsefond har kongregasjonens varmeste interesse. Der er oversendt frk. Bachke kr. 25.00 til dette fond. Beløpet er lite, men medlemmene er få og våre krav er mange. Vi lover dog også i fremtiden å gjøre vårt beste i denne sak. Kongregasjonen har ca. 50 medl. Det nuværende styre er: Mgr. Kjelstrup preses, fru Nylund prefekt, fru Straith viceformann, fru Pettersen kasserer, fru Sørnum sekretær, fru Andresen økonom.

Ragnhild Nylund. G. Sørnum.

Norsk Katolsk Verneforening for unge Kvinner. Foreningen teller for tiden 46 medlemmer. Herav er 4 livsvarige: fru Parmann, fru Woxen, fru Backer og frk. Knudtzon. Foreningen ledes av et styre på 4 medlemmer. Fru Parmann, som har vært

foreningens formann siden den blev opprettet i 1923, nedla sitt hverv i april 1933. Samtidig trådte også fru Woxen ut av styret. Som ny formann blev valgt sekretær i Oslo Verneforening, Sigrid Øde. Styret kom forøvrig til å bestå av: Søster Louise Emma, fru Sund og frk. Maria Müller, der er foreningens kasserer, hvilket hverv hun har varetatt siden dens opprettelse. Etter fru Sunds død er fru Hadland gått inn som hennes etterfølger. Verneforeningens arbeide i denne 3 års periode har som i tidligere år bestått i å veilede og hjelpe unge piker som skulde reise til utlandet, med adresser og med å sette dem i forbindelse med de internasjonale verneforeningers kontorer og hjem. Likeledes har man tat sig av unge katolske piker, som er kommet til byen for å søke arbeide. Det har med den nu sterkt innskrenkede opholdstillatelse for fremmede vesentlig dreiet sig om piker fra andre norske byer. En del av disse er skaffet plass ved Verneforeningens formidling. Der har også i flere tilfeller vært ydet økonomisk hjelp, enten ved lån eller gaver, eller ved gratis losji i foreningens værelse i Akersvn. 4. Dette værelse blev ved elskverdig imøtekommenhet av priorinnen mére Xoe overlatt verneforeningen til disposisjon 1. november 1931. Man hadde da i lengere tid vært husvill fordi man hadde måttet opgi det tidligere benyttede værelse i St. Halvards prestegård.

Våren 1933 stod man atter husvill, da søstrene ikke lenger kunde undvære værelset i Akersveien 4 på grunn av de store byggearbeider som pågikk. Siden har det ikke lyktes å skaffe til veie noe passende lokale til dette bruk. Losji for unge, tilreisende piker har vært formidlet på forskjellig vis. Elisabeth-søstrene har i flere tilfeller vist sig imøtekommende. Likeledes er der i et par tilfeller skaffet plass i Katharinahjemmet. Imidlertid er der behov for et tilfluktssted for unge piker som søker hjelp og beskyttelse gjennom verneforeningen. Det vilde også i mange tilfeller ha betydning for dem som vil tilbringe sin weekend i Oslo for å kunne komme til kirken, men for nærstående tillater ikke foreningens midler å leie et værelse.

På styremøte 25. okt. 1932 blev det besluttet at verneforeningen skulde yde kr. 10.00 pr. år til utdannelsefondet. Foreningens kapital er for tiden kr. 179.96. Der har i årene 1931—34 vært avholdt 7 styremøter.

Sigrid Øde.

PORSGRUNN. St. Elisabethforening. Siden vi ved siste landsmøte inngav vår beretning, har arbeidet innen foreningen vært drevet omtrent som de foregående år. Det er paramentarbeide og å sørge for julegaver i form av klær til våre skolebarn og andre innen menigheten som trenger litt hjelp, som vi vesentlig arbeider med. Vi holder møte hver 14. dag fra 6—9 aften. Styret forsøker da å gjøre disse timer så hyggelig som mulig for medlemmene. Ofte har vi en eller annen liten ting å lese høit. Alle innberetninger som vi mottar fra N. K. K. F. blir oplest og drøftet, og alle henvendelser vi mottar blir også etterkommet så godt det lar sig gjøre. Vi er jo en liten forening og ikke alle medlemmer er like aktive. Ved festdager og minnedager møtes foreningens medlemmer til felleskommunion. Det er en glede for styret å se hvor gjerne medlemmene deltar i disse. Jesu Hjertefesten og St. Elisabethfestdagen er våre store dager. Det er dager foreningen ser frem til, gleder sig ved og lever videre på.

Ved årsmøtet fremlegges årsberetning og revidert regnskap. Vår økonomi er dessverre ikke så helt lett å arbeide med.

Der skal jo ikke så lite til, og inntekstene er ikke store. Det er medlemskontingenten og en liten utlodning vi har ved hvert møte om utgjør våre inntekter. Medlemskontingenten er kr. 3.00 pr. år. — Men ved årets slutt, når julegavene ligger ferdige og alt er betalt, er der som oftest en liten skilling i kassen til å begynne nyåret med.

Styret er: Formann, frøken Margrethe Andersen, viceformann frøken Aslaug Hansen, kasserer frøken Recktenwald, sekretær formannen. Arbeidskomité er frøken Aslaug Hansen og Sr. Sunniva.

Der holdes ikke regelmessige styremøter. Men hver gang noe skal drøftes, eller noe ekstraordinært inntreffer, blir styremøte avholdt. Sr. Sunniva deltar i våre styremøter. Gjennomsnittlig har vi 4—5 styremøter i året. Medlemsantall er 14.

Margrethe Andersen, formann.

TROMSØ. St. Elisabethforening. Foreningen teller 20 medlemmer. Møter har vært avholdt 3 ganger pr. måned. Som styre har fungert: Formann søster Wanda, kasserer Sofie Jensen og sekretær Jensine Bjerring. Foreningens hovedbeskjeftigelse er å vedlikeholde kirkeparamentene, dessuten å skaffe håndarbeider til menighetens årlige basar til inntekt for misjonsarbeidet. Sognepresten, pater Rusche, er foreningens direktør. Pateren er tilstede på møtene og underholder som regel med lysbilleder eller oplesning. N. K. K. F.'s innsamlingsbøsser for utdannelsesfondet er blitt virket med på møtene og interessen for saken er tilfredsstillende. Foreningens årlige generalforsamling i forbindelse med festmøte, avholdes på St. Elisabeths festdag. Årsberetning og regnskap opleses og styrevalg foretas. Interessen for foreningen er god, og man kan glede sig over godt fremmøte til møtene.

Søster M. Wanda. Jensine Bjerring, sekretær.

TRONDHEIM. Våre to foreninger har — stort sett — fortsatt sin virksomhet på samme måte som før med symøte næsten hver uke, som oftest fellesmøte for begge foreninger, av og til særlige fest- og teaterforestillinger.

Styret: Frk. Margrethe Lohse formann, frk. Anne Olsen viceformann, søster Sodalís sekretær, frk. Emmy Knutsen kasserer. Vår representant på landsmøtet i Oslo er frk. Aase Kristiansen, sykepleierske på Ullevåll sykehus. Til ungdomsfondet blev der innsamlet (ved lodder) kr. 14.30, på bøsser innsendt kr. 15.00.

P. TOLL.

BOKANMELDELSER

Franz Herwig: „Den hellige Sebastian fra Wedding“. Oversatt av Johannes Jørgensen. (J. Frimodts Forlag, Kjøbenhavn).

Istedentfor å anmelde, hvilket i dette tilfelle vil si uten forbehold anbefale denne bok vil vi la dens oversetter Johannes Jørgensen føre ordet idet vi ordrett avtrykker det forord hvormed han har forsynt boken:

„Det, man lærer andre, er det, man er.“ Jeg læste disse Ord, der i Originalsproget maaské er endda virkningsfuldere, hos en ret ukendt fransk Skribent, Olivier Leroy: *Ce qu'on enseigne aux autres, c'est soi-même.* Ingen Prædiken er virkningsfuldere end Exemplet. Frans af Assisi gentog uafaldeligt et Ord fra det gamle Testamente — Jehovahs Bud til

Moses: „Gør efter det Forbilled, som blev vist dig paa Bjærgtet.“ Og til sine Brødre, der drog ud i Hedningelandene som Missionærer, sagde han det samme i en anden Form: „Alle bør i prædike ved at give godt Exempel.“

Det er om en saadan „Prædiken ved Exemplet“, den lille Bog handler, som her forelægges danske Læsere. Broder Sebastian sidder som god Munk i sit verdensfjerne Kloster — prædiker maaské paa Søn- og Helligdage for de brave Bønder, som kommer til Kirke, og som, kan hælde, ikke har hans Prædiken behov. Han er Hyrde for en Hjord af fredelige, fromme Lam, da Budet kommer til ham om at gaa ud i Verden og forkynde Evangeliet ogsaa for Ulvene. Han adlyder, han opsøger Ulvene, han finder dem — og han forstaar, at her er Ord intet, Handling alt. Ikke Handling i Form af det, der almindeligt — og med halvt fremmed Ord — kaldes „Veldædighet“. Men et Liv, der i smaat som i stort bæres af den store kristne Grundfølelse: „Vi er alle Brødre!“ Ligesom Charles de Foucault i sin Ørken af Sand, er Broder Sabastian i Berlinerforstaden Weddings Stenørken alle's Broder. Og Lønnen er for dem begge — i den tyske Digtning som i den franske virkelighed — den samme: Martyrdøden.

Det er vistnok Newman, som et Sted siger: „Every life is a failure“. Men der er to Maader, hvorpaa et Menneskeliv kan blive a failure. En er den ganske almindelige, at at Livet ikke holdt, hvad det syntes at love. En anden er den — desværre for dig og mig ualmindelige — hvorom det hedder, at hvo, som mister sit Liv, skal vinde det. Om denne Fiasco, som er Seir, handler Franz Herwigs Bog.“

Dette er altså boken om en mann som tok kors et op — det daglige livs mange former for korsets idé, korsets virkelighet og derved lærte andre til å gjøre det samme og føle sine krefter vokse i samme forhold som byrdene. I våre dager hvor parolen utgår: „Slipp byrdene! Kast dem av! Undgå dem!“ Er der grunn til å lytte til en annen tale hvis budskap peker hen på at kun ved „å ta sitt kors op og følge etter“ vinnes den endelige seir over ondskapens tilintetgjørende makter — også her i livet. Vinnes seiren i våre hjerter — freden allerede her på jorden.

E. D.-V.

Jón Svensson: «Wie Nonni das Glück fand». (Herder, Freiburg im Breisgau).

I fremmed drakt, som dog ikke kan skjule hans identitet, kommer en gammel god bekjent inn ad redaksjonens dør: Nonni — alias Jón Svensson — som denne gang beretter på tysk om hvorledes han «fant lykken». Men han kunde være kommet i 29 andre sprogkledninger — i så mange land verden over kan gutter nu i sin egen tunge høre om Nonnis oplevelser. I mange hundre tusen eksemplarer er disse bøker spredt over hele verden — men hvem vil undre sig over det når de leser den 76 årige forfatters erklæring: «I denne lange årrekke har jeg vært i allerhøieste grad lykkelig». Ti det er forfattere av denne støpning som trenges i vår oprevne og vanskelige tid — forfattere der som pater Svensson åpent erklærer: «Jeg har ikke villet annet med mine bøker enn berede glede. Det er den misjon som Gud har betrodd mig, det føler jeg. Og for å kunne oppfylle den har jeg fulgt min mors råd og hver dag bedt en ganske kort bønn til Gud: «Dra omsorg for at mine bøker kan bringe en ekte dyp glede inn i hjertene hos de mennesker som leser dem!» Ti de fleste lar livets skjebneslag trykke sig så sterkt at de mister all lykke, all glede og all fred

— og mot denne motløshetens og mismotens sjelesykdom har jeg villet kjempe med mine bøker». At kampen er lykkedes sier de ovennevnte tall. Å «anmelde» en Nonni-bok behøves jo ikke for norske lesere — dette skal derfor bare tjene til til å henlede oppmerksomheten på den nye tyske utgave og anbefale den om man trenger en tysk gavebok.

Og det samme gjelder: Jón Svensson: «Guido, der kleine Bote Gottes». (Herder, Freiburg im Breisgau).

Dette er også beretningen om en gutt som har funnet lykken: Guy de Fontgalland — men det er beretningen om en lykke som ikke var av denne verden om enn den var i verden og nu er for verden. Guy de Fontgalland blev født i 1913 og døde 11 år gammel i 1925, men i disse korte år fikk han lov til — bak et tilsynelatende høist almindelig gutteliv — å vidne om hvad Guds kraft kan utrette når man går den imøte med hele sin sjel og bare vil leve under dens beskyttelse. Boken burde leses av alle opdragere — den kan lære dem å fare varsomt frem med de dem betrodde sjeler og å ha den rette ærbødighet for disse sjeles skjulte liv. Guy — eller Guido, som pater Svensson kaller ham i navnets tyske form — har efter sin død vist av hvad ånd hans skjulte liv var. Han har vist det så klart, at informasjonsprosessen om hans beatificering allerede er skredet langt frem, og daglig føier nye vidnesbyrd om dens berettigelse sig til de mange andre om hans hjelp og hans forbønns kraft. Pater Svenssons bok er nøktern, veloverveiet, usentimental — og nettop derfor med stor og overbevisende slagkraft.

E. D.-V.

ADVARSEL

Et ektepar L. . . ., hvorav hustruen er utlending (holandsk nasjonalitet), har i løpet av de siste uker avlagt besøk hos en del av våre trosfeller og fralokket dem pengebeløp under falske foregivender. Det advares mot dem på det alvorligste, og det henstilles til våre trosfeller ikke å godta nogen trengendes erklæring om å være katolikk, med mindre han kan fremlegge legitimasjon, undertegnet av en katolsk geistlig.

Oslo, oktober 1934.

Dr. K. Kjelstrup,
sogneprest til St. Olavs kirke.

Liturgisk utstilling.

Den liturgiske utstilling som nu for første gang skal avholdes i Oslo og hvortil initiativet er tatt av St. Olavs kirkesyndikat begynner nu å anta fast form. Syndikatet har nemlig møtt den største velvilje overalt hvor man har henvendt sig — hos de forskjellige klostre i byen som hos en privat samler, og man vil derfor kunde gi de besøkende et særdeles godt innblikk i den megen kjærlighet og den megen omsorg som er blitt vist Kirkens gudstjenester.

Også fra annet hold er der vist utstillingen interesse. Flere foreninger har besluttet å henlegge sine møter til selve utstillingen — og mange dyktige fore-

dragsholdere har på syndikatets anmodning tilsagt sin assstansse med foredrag om flere aktuelle emner, såsom: «Altret gjennom tidene», «Kirker og kunst», «I Jerusalems gater», «Oberammergau» m. m.

Vi tilråder våre trosfeller å holde sine aftener fri i uken fra 9.—18. november. Entréen er med vilje satt så lavt at ingen av den grunn kan være forhindret i å komme igjen. Arbeidskomiteen borger for at man vil ha glede av å gjøre nærmere bekjentskap med de mange vakre ting som man så ofte har sett i kirken, men aldri hatt på så nært hold, at man kunde se dem riktig.

Hans høiærverdighet biskopen har lovet å ville åpne utstillingen fredag den 9. november — den første menighetsaften.

N. K. K. F.s studiekretser.

Som bekjent besluttet man på landsmøtet i oktober at man skulde søke å få igangsatt studiekretser for katolske kvinner. Planen har i Oslo fått så stor tilslutning, at man straks kan begynne med to grupper. Hans høiærverdighet biskopen har opnevnt mgr. Irgens og pære Béchaux som ledere av de to grupper.

Begge grupper samles til det første møte mandag 5. november kl. 20 i St Olavs Bispegård, Akersveien 5, III.

Hørhjemme: —

«ST. OLAV»s REDAKSJON

gjør oppmerksom på at telefonerte foreningsannonser og meddelelser til erindringslisten kun vil komme inn i bladet når der senest dagen efter telefoneringen er innløpet skriftlig rekvisisjon med annonsens eller meddelelsens ordlyd.

KONTINGENT for 1933—34 bedes innbetalt snarest.

OSLO. St. Halvard. Det var trangt om plass i vårt foreningslokale søndag da frk. Tiberg holdt sitt overmåte interessante og fengslende foredrag om Henrik Wergeland. De fleste av oss hadde sikkert inntil nu kun visst lite om denne dikter, men nu har vi lært ham å kjenne, både hans gode og hans mindre gode sider. — Senere på aftenen sang frk. Randi Straith og høstet fortjent bifall. Hyggelig samvær, morsom oplesning og trekning av en deilig kranssekake utfylde resten av tiden, som dessverre bare gikk så altfor fort — det er godt vi har flere slike hyggelige aftener ivente.

Selp.

HAMAR. Søndag 21. oktober besøkte hans høiærverdighet biskop Mangers Hamar for å meddele fermingens sakrament til 4 av menighetens barn. Efter høimessen talte sognepresten, pater Alby, til barna om det høitidelige løfte som deres faddere hadde gitt for dem ved deres dåp. Nu når de var blitt voksne nok til å forstå betydningen av disse løfter, skulde de selv fornye dem. Klart og tydelig fornyet så barna sine dåpsløfter.

Derefter talte hans højærverdighet varmt og inderlig om den styrke og kraft som skulde gjøre dem istand til å holde disse løfter og som de nu skulde få gjennom fermingens hellige sakrament. Ved den vakre ceremoni blev biskopen assistert av pater Béchaux og sognepresten. I aftenandakten holdt pater Béchaux en preken om en kristens stolte arv og store ansvar. Så var det pontifikal velsignelse. — Om aftenen var det en festlig tilstelning i foreningslokalet, hvor hele menigheten hadde anledning til å hilse på biskopen. Mandag gledet hans højærverdighet barna med sitt besøk på skolen og med sin faderlige interesse for deres lekser og fremgang. Hamar menighet minnes med glede disse strålende dager. En deltager.

FREDRIKSTAD. Mandag den 22. oktober besøkte pater Lutz og Lars Eskeland vår menighet på deres foredragsturné. Foredragene blev holdt i Håndverkerforeningens vakre lokale. Pater Lutz gav en klar og velfundert redegjørelse for Kirkens standpunkt likeoverfor forskjellige samfundsproblemer som er aktuelle i våre dager. Lars Eskeland talte i et fengslende og av en sterk personlig overbevisning båret foredrag om det tidskifte vi står i. Begge tankerike og tankevekkende foredrag fikk en begeistret tilslutning hos de tallrike tilhørere, hvoriblandt flere av byens forgrunnsskikkelser var tilstede. Sta Birgitta menighet sender herved en hjertelig takk til pater Lutz og Lars Eskeland og håper å få se dem snart igjen her.

X.

— og derute:

PARIS. En berømt fransk videnskapsmann, professor Edouard Branly, fylte 23. oktober 90 år. Hans livs hovedvirksomhet har vært knyttet til l'Institut Catholique, hvor han like til de aller siste år har forelest i fysikk samtidig med at han i sitt laboratorium eksperimenterte meget med elektriske fenomener og kunde offentliggjøre betydningsfulle resultater av sine forsøk, om har dannet grunnlaget for radiografens utvikling og for en del av Marconis oppfinnelser. Hele sitt liv igjennom har professor Branly arbeidet utrettelig og vunnet sig et stort navn i den videnskapelige verden. I sin høie alder er han fremdeles åndsfrisk og kan med tilfredshet se tilbake på et liv i videnskapens tjeneste samtidig med at det har vært levet i opriktig og from gudsfrykt.

SVERIGE. Kardinal Faulhabers berømte Advents-prekener er nu utkommet på svensk — og vil kunne bestilles gjennom norske bokhandlere.

PARIS. Notre-Dame-kirkens guttekor er nu vendt tilbake til Paris efter å ha foretatt en pilegrimsfart til Rom, hvor de bl. a. sang for den hellige Fader under sin audiens hos ham. De var også i Neapel hvor de sang for kronprinsparret — bl. a. en vuggesang til ære for den lille nyfødte prinsesse Maria Pia.

U. S. A. 25 erkebiskoper og biskoper som har vært samlet til en konferanse i St. Louis har besluttet i fellesskap å utsende et hyrdebrev mot lynsj-justisen. I denne gjør de bekjent at denne lynsj-justis, som ikke alene utøves overfor negrer men også overfor hvite, representerer en fornektelse av den offentlige rettferdighets autoritet og innebærer en farlig trusel mot den almene rettsikkerhet. Hvert år faller over 50 ofre for denne form for justis og den om sig gripende toleranse overfor disse organiserte rettsbrudd må opphøre da den ellers vil undergrave hele civilisasjonen og føre til oppløsning av selve rettsbegrepet.

KANADA. Den apostoliske vikar av Churchhill ved Hudsonbukten i Kanada har oversendt paven det første eksemplar som er blitt trykt av den bønnebok som nu er blitt utgitt på eskimoisk. Den inneholder foruten de almindelige bønner alle søndagsevangeliene og mange hymner og salmer og er prydet med mange bilder.

RUSSLAND. Fra Tobolsk i Sibirien meldes at prelat Alexey Gertschaninow er død i en alder av 80 år. Han virket som eneste prest på dette sted hvortil han var blitt forvist efter først å ha utstått store lidelser i de bolsjevikiske fengsler. Opprinnelig var han prest i den ortodokse russiske kirke, men trådte allerede i 1896 over til katolisismen, hvorved han pådrog sig Zar Alexander III's unåde og blev innesperret tre år i et kloster. Senere bodde han i Leningrad inntil han blev fengslet av de revolusjonære. Da han døde var han så ensom at der ikke fantes noen som kunde gi ham en katolsk begravelse. Iøvrig går også kristenforfølgelsene i Russland ut over andre enn katolikken. Således er der nu blitt lukket en hollandsk-evangelisk kirke i Leningrad, skjønt den dog var bygget av Katarina II som takk for de tjenester som en hollandsk admiral hadde ydet henne. Man mener iøvrig at kirkens lukning er en slags hevnaakt fordi Hollands representant i Folkeforbundet nedla en skarp protest mot at Russland blev optatt i det.

Innsamlingen

til fond for „St. Olav“.

«Vår katolske presse vil bli så meget sterkere og så meget bedre kunde virke i tjeneste for den katolske aksjon, jo mer vi oppfatter den som en *kulturell* institusjon. En katolikk må være sikker på i sin presse å finne den rette vurdering av *alle* kulturfenomener. For den i sannhet katolske presse er hele verden en stor misjonsmark, hvor alle disse fenomener er hjelpemidler i misjonens tjeneste — men vi må alltid erindre at vi ikke tar vår presse i hånden for utelukkende å lese en preken i den. Det er *grunninnstillingen* det kommer an på — i dens klare katolske lys må vi se alle andre foreteelser bli ført, så at dagliglivets virkelighet får kraft fra katolsk tankegang og sjeleliv. Det er vår presses oppgave å vise det fruktbare, skapende og positive i Kirkens arbeid — det er vår oppgave å støtte dette apostolat.

(Pater A. Bangha S. J.)

Wibe ..... kr. 10.00
N. N. .... » 5.00

Kr. 15.00

Ialt innkommet ..... kr. 9,233.62

Alle bidrag, selv de minste, mottas fremdeles med den største takknemlighet.